

РЕШЕНИЕ

№ 10

гр. С., 01.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С. в публично заседание на дванадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ваня Анг. Маркова

при участието на секретаря ИЛКА Й. ИЛИЕВА
като разгледа докладваното от Ваня Анг. Маркова Търговско дело № 20232200900061 по описа за 2023 година

Предявен е положителен установителен иск с правно основание чл. 422 ал.1 ГПК, вр. с чл. 415 ГПК и цена- 29 328.59 лева.

В исковата молба се твърди, че ответното дружество, представлявано от управителя С. М. К., е издало в полза на ищеца запис на заповед/33/, с който неотменимо и безусловно се задължило срещу предявяване да плати на поемателя или на неговата заповед сумата 30 000лв., като 33 бил авалиран от втората ответница С. М. К. в качеството ѝ на физическо лице.

Твърди се, че 33 бил предявен за плащане на длъжниците на 26.06.2022г., което е отбелязано върху самия документ.

Тъй като не последвало плащане от тяхна страна, по ч.гр.дело № 3056/22 г. на СлРС ищецът се снабдил със заповед по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист срещу тях, за сумата от 30 000лв, ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението до заповедния съд 14.07.2022г. до окончателното изплащане и сумата 1786.75лв.- разноси.

Въз основа на издадения изпълнителен лист било образувано изп.дело № 2855/2022г. на ЧСИ Г.Г. с рег. № 915 и район на действие РС-С., по което дело двамата длъжници подали възражение по чл. 414 ГПК срещу вземането по 33, като на 15.03.2023г. на ищеца било връчено разпореждане на заповедния съд, с което са му дадени указания да предяви иск за установяване на своето вземане, в 1- месечен срок.

Твърди се, че след образуване на заповедното производство, част от задължението на ответниците било погасено чрез прихващане в размер на 303.52 евро с легова равностойност 593.63лв., поради което дружеството –ищец имало правен интерес от предявяване на иск по чл. 422 ГПК за установяване на дължимостта на непогасения остатък от главницата в размер

на 29 406.37лв, като в първото с.з. този размер бе намален на 29 328.59лв.

Иска се постановяване на съдебно решение, с което се признае за установено, че двамата ответници дължат солидарно на ищеца сумата **29 328.59 лв**, представляваща главница по запис на заповед от 05.06.2020г., ведно със законната лихва, върху главницата, считано от 14.07.2022г до окончателното изплащане.

Иска се осъждането на двамата ответници да му заплатят солидарно разноски в заповедното и исковото производство.

Двамата ответници са подали общ отговор на ИМ в срока по чл.367 ал.1 ГПК, чрез упълномощен представител. Оспорват иска изцяло. Молят за отхвърляне на иска. Претендират разноски..

Твърдят, че записа на заповед е нередовен от външна страна, тъй като на него липсва яснота относно падежа на плащане. Падежът бил определен в нарушение на чл. 486 ал.1 ТЗ, което обуславяло неговата недействителност, тъй като едновременно били посочени падеж на календарно определен ден и на предявяване. Позовават се на чл. 486 ал.2 ГПК, съгласно който, ЗЗ с всеки друг падеж, определен по начин, различен от чл. 486 ал.1 ТЗ, е нищожен.

Твърдят, че записът на заповед не е предявен на посочената в ЗЗ дата 26.06.2022г., а възможността да бъде предявен за тази дата била изключена, тъй като към този момент лицето се е намирало в лечебно заведение.

Не оспорват автентичността на подписите на лицето С. М., положени в процесния запис на заповед, но твърдят, че тези подписи общо четири на брой, са положени едновременно с издаването на менителничния ефект, а някой в по-късен момент само е поставил дата на предявяване. Оспорват, че подписът е положен след предявяването на записа на заповед.

Правят възражение за наличие на каузално правоотношение, като записа на заповед бил издаден за обезпечаване изпълнението на каузалната сделка, а именно: договор за доставка на стоки и предоставяне на услуги, наречен главно споразумение за сътрудничество, ведно с приложените към него общи условия. По силата на този договор, ищецът доставял гориво на първия ответник за осъществявания от последния международен превоз на товари.

Твърдят, че ищецът се явявал доставчик на услуга, като предоставял на първия ответник възможността чрез магнитна карта да зарежда гориво от различни бензиностанции на членове на същата търговска Г.а, на която членува и той, до определен лимит. По този начин първият ответник зареждал горивото безкасово и безналично, посредством магнитна карта, без да извършва плащането, а впоследствие следвало да извърши плащане на потребеното гориво, заради което била издадена и процесния ЗЗ, който служел за обезпечение на тези задължения и в него се отразявали всички суми по стойността на потребеното гориво, задължения за такси, лихви и др. Затова, ищецът следвало да уточни вземането по ЗЗ на цената на което доставено гориво съответства и по които точно фактури.

Правят възражение за неподсъдност на спора пред съда, тъй като съгласно чл.6 .2 от

главното споразумение за сътрудничество, споровете относно дължимост на сумите за доставка на гориво, ще се решават от АС при Стопанската камара на Чешката Република и Аграрната камара на Чешката република, по което съдът се е произнесъл в първото съдебно заседание.

В срока по чл. 372 ГПК е постъпила допълнителна искова молба.

В нея ищецът оспорва възраженията на ответника, направени с отговора на ИМ. Представя писмени доказателства за надлежна процесуална легитимация на дружеството-ищец. Счита, че 33 е редовен от външна страна, тъй като в него е посочен само едни падеж, а именно: на предявяване, като посочването в документа, че е платим в тридневен срок от предявяване не представлява уговаряне на нов падеж, различен от падежа: на предявяване.

Не оспорва, че 33 обезпечава наличието на каузално правоотношение, възникнало съгласно главно споразумение за сътрудничество, подписано на 19.07.2019г., по силата на който ищецът е доставчик на гориво. На всеки 14 дни издавал в електронна форма фактура за изминалия отчетен период, чийто падеж настъпвал 14 дни след издаването ѝ, съгласно чл. 3.10. от общите условия. За предоставените услуги били издадени електронни фактури, срещу които ползвателя не е възразил, а към 26.06.2022г., били налице непогасени задължения от първия ответник в общ размер на 15 537.07 евро с легова равностойност 30 387.87лв.

Твърди, че за сумата от 30 000лв. е издаден 33 и образувано заповедно производство. След образуване на заповедното производство било погасено чрез прихващане част от задължението, а именно на 303.52 евро с легова равностойност 593.63лв, която сума е приспаднала от главницата, като се претендира разликата в размер на 29 406.27лв, намалена на 29 328.59лв, тоест със сумата 77.78лв, за която сума производството бе прекратено поради частично оттегляне на иска.

Посочва в 7 пункта дължимите суми за предоставените услуги съгласно издадени 7 броя фактури, на обща стойност 14 400.27 евро с легова равностойност 28 164.48лв.

Сочи и за всяка от фактурите поотделно размера на неустойката за забавено изпълнение, която се дължала на основание чл. 9.3 от общите условия към споразумението, както и периода на забавата.

Не оспорва наличието на арбитражна клауза, която била уговорена в чл. 6.2 от главното споразумение, но счита, че е неотнoсима към настоящия иск, позовавайки се на съдебна практика.

Ответниците са подали допълнителен отговор в срока по чл.373 ГПК, с който поддържат всички свои възражения срещу вземането, направени с първоначалния отговор.

Уточняват, че оспорват автентичността подписа на подписа на лицето М.В., положен в представеното по делото пълномощно за упълномощаване на адвокатското дружество да представлява ищеца.

В с.з. дружеството-ищец се представлява от упълномощен представител, който

поддържа предявения иск и моли да бъде уважен. Прави изменение на размера на иска от 29 406.27лв на 29 328.59 лева. Претендира разноски и в исковото производство съгласно списък по чл. 80 ГПК. Подробни съображения излага в писмена защита.

В с.з., двамата ответници се представляват от общ процесуален представител, който моли за отхвърляне на предявените искове като неоснователни и недоказани по съображенията, изложени в отговора. Претендира разноски. Представя писмени бележки.

Въз основа на събраните доказателства, съдът прие за установено следното от **фактическа страна:**

Ч.гр.дело № 3056/22 г.по описа на СлРС е образувано по заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК, подадено от ищеца „У.А.Г.П. С.“АД- чуждестранно юридическо лице, регистрирано съгласно законите на Р.Ч., със седалище и адрес на управление гр.П. 4, ул.“Н.В.пл.“ № ....., п.к. ...., представлявано от Председателя на Управителния съвет- М.В..

По същото дело заявителят се е снабдил със заповед по чл. 417 т.10 ГПК и изпълнителен лист срещу ответниците С. М. К. и „А С .. Г.“ЕООД, представлявано от управителя С. М. К. за сумата от 30 000лв, представляваща главница по запис на заповед , издаден на 05.06.2020г, ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението до заповедния съд 14.07.2022г. до окончателното изплащане и сумата 1786.75лв. –разноски по заповедното производство.

Въз основа на издадения ИЛ, било образувано изп.дело № 2855/2022г. на ЧСИ Г.Г. с рег. № 915 и район на действие РС-С., по което дело двамата длъжници са подали възражение по чл. 414 ГПК срещу вземането по 33, като на 15.03.2023г. на ищеца било връчено разпореждане на заповедния съд, с което са му дадени указания да предяви иск за установяване на своето вземане.

Искът е предявен от кредитора в рамките на дадения 1 –месечен срок, по който е образувано настоящото т.дело № 61/2023г по описа на СлОС.

Към заповедното производство заявителят е приложил оригинала на запис на заповед, издаден на 05.06.2020г, в с.С., общ.С., ул.“Й.Й.“ .., видно от който, издателят „А С .. Г.“ЕООД, с ЕИК- ....., седалище и адрес на управление с.С. ,общ.С., представлявано от С. М. К., се е задължил неотменимо и безусловно да заплати сумата 30 000лв срещу предявяване на този запис на заповед на поемателя,„У.А.Г.П. С.“АД или на неговата заповед.

С. М. К., в качеството на физическо лице се е съгласила да авалира задължението по записа на заповед, при условията, при които е прието.

Като издател и авалист в записа на заповед се е подписала собственоръчно С. М. К., което не се оспорва от нея.

Посоченият в документа падеж е на предявяване.

Записано е също, че записът на заповед е „платим в тридневен срок от датата на предявяването“, като вписаната ръкописно дата на предявяване е 26.06.2022г.

Съгласно заключението на СТЕ, ръкописно изписаната дата 26.02.2022г е попълнена след полагането на подписа от С. М. К.. Първо е подписът на издател/ трети по ред от подписите в документа/, след него е сложен печатът на „ А С .. Г.“ЕООД и след това е изписана датата.

Тъй като в записа на заповед има положен подпис на С. М. К. на няколко места: на издател, авалист и срещу датата на предявяване, според в.л. не е възможно да се установи дали подписите са положени по едно и също време. Единствено е установено, че всички подписи в документа са изпълнени с едно и също или с една и съща марка и модел пишешо средство/ пълнител на химикалка/.

Записът на заповед е бил издаден за обезпечаване вземането по каузална сделка, а именно: сключено между страните Главно споразумение за сътрудничество № С722357/2019г., за което страните не спорят.

Според даденото експертно заключение, към датата на образуване на заповедното производство -14.07.2022, непогасените задължения на ответника „ А С .. Г.“ЕООД по същото главно споразумение са в общ размер на 15 563.47 евро с левова равностойност 30 439.50лв, в т.ч. : главница – 14 703.79 евро, с левова равностойност 28 758.11 лева и неустойка – 859.68 евро, с левова равностойност 1681.39лв, които суми се дължат по общо 9 бр. фактури, описани подробно в заключението, касаещи периода 30.04.2022г- 15.06.2022г.

Съгласно издадените кредитни известия, задължението е намалено със сумата 303.52 евро , с левова равностойност 593.63лв.

Към датата на изготвяне на експертното заключение, задълженията на „ А С .. Г.“ЕООД по главно споразумение възлизат в размер на 14 400.27 евро с левова равностойност 28 164.48лв.

Към датата на приключване на съдебното дирене по настоящото дело, това задължение не е погасено чрез плащане или по друг начин от страна на ответниците, които оспорват твърдението на ищеца, че записа на заповед им е бил предявен на посочената в ценната книга дата.

Правят възражение и че записа на заповед е нередовен от външна страна, тъй като в него са посочени два различни падежа, което на основание чл.486 ал.2 ТЗ, води до неговата нищожност.

Тази фактическа обстановка съдът прие за установена въз основа на събраните писмени доказателства- относими, допустими и неоспорени.

Цени заключенията на изслушаните по делото СИЕ и СТЕ като обосновани, ясни и неоспорени.

Така приетото за установеното от фактическа страна, мотивира следните **правни изводи:**

Предявеният иск е с правно основание чл. 422 ГПК, вр. с чл. 415 ГПК, който след извършена служебно преценка на исковия съд, се явява процесуално допустим.

Разгледан по същество, е неоснователен.

Искът се основава на твърдение за съществуване на подлежащо на изпълнение вземане, за което е била издадена заповед по чл. 417 т.10 ГПК.

Предявеното по реда на чл. 417 ГПК вземане на ищеца се основава на издаден запис на заповед.

В това производство кредиторът-ищец следва да установи наличие на валидно менителнично задължение в предявения размер, тоест съществуване на редовен от външна страна и действителен запис на заповед, подлежащ на изпълнение.

В тежест на ответниците е да установят възражението си за недействителност на записа на заповед.

Ответниците /издател и авалист/ правят възражение, че представеният документ по чл. 417 т.10 ГПК –запис на заповед, е нередовен от външна страна и не удостоверява подлежащо на изпълнение вземане срещу тях.

Твърдят, че записът на заповед е нищожен на основание чл. 486 ал.2, вр. с ал.1 ТЗ.

Възражението е основателно.

Менителничните ефекти са формални писмени актове и спрямо тях се поставят строги изисквания за форма и съдържание, а по отношение наличието на определение реквизити на акта, законът съдържа императивни правни норми.

От формална страна, записът на заповед съдържа всички задължителни реквизити, предвидени в закона / чл. 535 ТЗ/, а именно: съдържа наименованието „запис на заповед“, безусловно обещание да се плати определена сума пари,падеж, място на плащане, името на лицето, на което трябва да се плати, дата и място на издаването, подпис на издателя.

Съдът констатира, че има разминаване в паричната сума, записана в горната част на записа на заповед и в самия тест, като в тестовата част с думи е записана сумата“ тридесет хиляди лева“, а с цифри: „сумата 000 лв.“

Съдебната практика приема, че когато сумата е записана едновременно с думи и цифри, но има различие между тях, съгласно чл. 460 ТЗ, вр. с чл. 537 ТЗ, важи сумата, написана с думи, а и в случая страните не са повдигнали спор за нейния размер.

Според чл. 535 т.3 ТЗ, падежът е един от задължителните му реквизити на записа на заповед.

Съгласно чл. 486 ал.1 ТЗ, падежът може да бъде определен по един от четирите начина, а именно: 1/на предявяване; 2/ на определен срок след предявяване; 3/ на определен срок след издаване и 4/ на определен ден.

Цитираната разпоредба е ясна и недвусмислена. Тя урежда, че падежът следва да е определен по един от тези четири начина и не дава възможност за комбинации между тях.

Падежът трябва да е посочен ясно и по начин, който да не буди никакво съмнение и не дава основание за различно тълкуване.

Съгласно чл. 486 ал.2 ТЗ, менителница, издадена с падежи, определени по друг начин или с последователни падежи, е нищожна., а съгласно чл. 537 ТЗ, уредбата за менителница се прилага и за запис на заповед, доколкото са съвместими с естеството му.

Следователно, под страх от недействителност, законът забранява определяне на падеж по друг начин от този по чл.486 ал.1 т.1-4 ТЗ, включително при уговаряне на последователни падежи.

В настоящия случай, падежът в запис на заповед е определен по два начина : един път - на предявяване / чл.486 ал. 1. т.1 ТЗ/ и втори път: в тридневен срок от датата на предявяването му/ чл.486 ал.1, т.2 ТЗ/, тоест в нарушение на чл. 486 ал.2 ТЗ са посочени два различни падежа- по чл. 486 ал.1, т.1 и по чл. 486 ал.1, т.2 ТЗ.

Тъй като падежът в ЗЗ е определен по начин, различен от предвидения в чл. 486 ал.1 ТЗ, това води до неговата нищожност. А щом няма валидно определен падеж съгласно чл. 486 ал.1 ТЗ, същият е нищожен на основание чл. 486 ал.2 ТЗ и не е годно изпълнително основание.

Констатацията за нищожност на процесния запис на заповед изключва коментар на останалите възражения на ответника за недължимост на вземането по запис на заповед, в т.ч. възражение за наличие на каузално правоотношение, т.е., че запис на заповед е издаден за обезпечаване вземането по каузална сделка, връзката между абстрактната и каузалната сделка, дали съществува вземането по каузалната сделка или е погасено чрез плащане или по друг начин .

По изложените съображения, съдът отхвърля изцяло предявения главен иск, ведно с акцесорната претенция за лихви и разноски.

При този изход от спора на ищеца не се следват разноски, а на основание чл. 78 ал.3 ГПК, той дължи на ответниците разноски в пълен размер и бива осъден за ги заплати.

Претендираните разноски без представен списък, са в размер на сумата 3000лв, представляваща платено в брой адв. възнаграждение на общия процесуален представител на ответниците.

Ръководен от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявеният от „У.А.Г.П. С.“АД, чуждестранно юридическо лице, регистрирано съгласно законите на Р.Ч., със седалище и адрес на управление гр.П. 4, ул.“Н.В.пл.“ № ....., п.к. ...., представлявано М.В., със съдебен адрес: гр.С., бул.“Т.А.“....., чрез адв. Л. П., **против** „ А С .. Г.“ЕООД, с ЕИК- ....., седалище и адрес на управление с.С. ,общ.С., ул.“Й.Й. „9, представлявано от управителя С. М. К. и С. М. К. от с.С., общ. С., ул.“Й.Й.“9, с ЕГН- *****”, със съдебен адрес: гр.С., ул.“С.“ ....., чрез адв.М. П.,

положителен установителен иск с правно основание чл. 422 ал.1 ГПК , за признаване на установено в отношенията между страните, че съществува вземане на ищеца, произтичащо от запис на заповед, издаден на **05.06.2020г.**, за сумата: **29 328.59** лева, ведно със законната лихва от **14.07.2022г.** до окончателното изплащане, за които суми по ч.гр.д. № **3056/2022г.** по описа на СлРС, е издадена заповед изпълнение на парично задължение по чл. 417 т.10 ГПК и изпълнителен лист.

ОСЪЖДА, У.А.Г.П. С. “АД, чуждестранно юридическо лице, регистрирано съгласно законите на Р.Ч., със седалище и адрес на управление гр.П. 4, ул. “Н.В.пл.” № ....., п.к. ...., представлявано М.В., със съдебен адрес: гр.С., бул. “Т.А.” ....., чрез адв. Л. П., **да заплати** на, А С .. Г. “ЕООД, с ЕИК- ....., седалище и адрес на управление с.С. , общ.С., ул. “Й.Й. „9, представлявано от управителя С. М. К. и С. М. К. от с.С., общ. С., ул. “Й.Й. “9, с ЕГН-***** , общата сума **3000лв**, представляваща разноси по делото.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд- Б., в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – С.: _____